



Datum

2019-04-01

Vår referens

Margot Olsson

Utvecklingssekreterare

Margot.Olsson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Motion av Charlotte Bossen (C) om att införa huskurage i Malmö stad, STK-2019-138 ASN-2019-2041

Sammanfattning

Arbetsmarknad- och socialförvaltningen har mottagit motion om att införa huskurage i Malmö. I motionen föreslås att Malmö stad ska verka för införandet av huskurage i kommunens bostadsbolag och andra privata fastighetsägare. Huskurage är en ideell förening som förespråkar att bostadsbolagen antar en policy om hur grannar ska agera vid oro för våld.

Arbetsmarknad- och socialförvaltningen instämmer med problembeskrivningen i motionen och ser positivt på att man uppmärksammar det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer. Förvaltningen har utifrån dialog med MKB, polis och Åklagarmyndigheten gjort en bedömning av motionens yrkande.

Den samlade bedömningen är att kontinuiteten och kvalitén i det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer fördjupas om man stärker samverkan utifrån befintligt trygghetsarbete. Förvaltningens verksamheter kan tillsammans med polis genomföra utbildningsinsatser för områdespersonal kring våld i nära relation. Förvaltningen menar att detta alternativ är mer hållbart än att införa huskurage.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner yttrandet avseende motionen om *Att införa huskurage i Malmö stad* enligt förvaltningens förslag.
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden skickar yttrandet till kommunfullmäktige.
3. Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslår kommunfullmäktige därmed att anse motionen besvarad.

Beslutsunderlag

- Följebrev Motion av Charlotte Bossen (C) om att införa huskurage i Malmö stad, STK-2019-138
- Motion av Charlotte Bossen (C) om att införa huskurage i Malmö stad
- Förslag till yttrande - ASN 190426 Motion av Charlotte Bossen (C) om att införa huskurage i

Malmö stad, STK-2019-138

- G-Tjänsteskrivelse - ASN 190426 Motion av Charlotte Bossen (C) om att införa huskurage i Malmö stad, STK-2019-138

Beslutsplanering

ASN presidieberedning 2019-04-03

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2019-04-11

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2019-04-26

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Arbetsmarknad- och socialförvaltningen har mottagit motion om att inför huskurage i Malmö. Motionären framhåller att våld i nära relationer är ett omfattande problem och att utöver våldet som vuxna utför uppskattas att vart tionde barn lever i en miljö där det förekommer våld. I motionen hänvisas till skrivningen i kommunfullmäktiges budget för 2019 om att Malmö ska vara en trygg och jämlik stad, kvinnofrid och våld i nära relationer är prioriterade områden. Som ett sätt att stärka det förebyggande arbetet och förhindra våld i nära relationer föreslås att Malmö stad ska verka för införandet av huskurage, både i kommunens bostadsbolag och andra privata fastighetsägare. Huskurage är en ideell förening som förespråkar att bostadsbolagen antar en policy om hur grannar ska agera vid oro för våld.

Motionären framför i motionen två yrkanden, att kommunfullmäktige att uppdra åt kommunstyrelsen;

- att verka för att Huskurage införs i kommunens bostadsbolag samt verka för att privata fastighetsägare gör detsamma., samt
- att tillse att Malmö kommun genomför utbildnings- och informationsinsatser så att implementering sker snarast.

Befintligt trygghetsarbete hos MKB

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har undersökt hur det nuvarande trygghetsarbetet fungerar.

MKB använder sig idag av en trygghetsjour dit en hyresgäst kan vända sig om den upplever en störning eller känner sig otrygg. Trygghetsjouren erbjuder en telefonjour och gör vid behov uttryckningar. Jouren består av människor med blandade erfarenheter och utbildningar inom socialt arbete. Trygghetsjouren utför inte bevakning eller polisiära uppdrag utan jobbar uteslutande förebyggande för att skapa trygga boendemiljöer genom att motverka grannosämja, bråk och störningar. Trygghetsjouren är verksam året runt alla dagar 19:30- 04:00 (05:00 på helger). Allting dokumenteras och rapporteras sedan till hyresvärderna. Om det finns misstanke om brott kontaktas polisen och vid misstanke om barn som far illa görs anmälan till social jour.

Trygghetsjouren har också ett nära samarbete med MKB:s bosociala utvecklare som arbetar förebyggande genom möten, löpande information och samtal med hyresgästerna. Enligt MKB är det fler hyresvärdar som använder av samma trygghetsjour. Personalen på Trygghetsjouren har därmed stor vana att möta personer i svåra situationer.

Utöver Trygghetsjouren har MKB satt upp informationslappar med kontaktuppgifter till kvinnojouren i flera bostadsområden i Malmö. MKB är intresserade av att utöka samarbetet med nämnden och utbilda sin områdespersonal och trygghetsjour inom området våld i nära relation.

Samråd med polis och åklagare

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har samrått med polisens sektion Brott i nära relation och Åklagarmyndigheten kring hur de ser på att införa huskurance och hur ett samarbete med förvaltningen i så fall skulle kunna fungera. Såväl polisen som Åklagarmyndigheten är överens om vikten av att utveckla arbetet för att stoppa våldet och att stödja möjligheten för utsatta att få hjälp. Trots detta är de tveksamma till det förfaringsätt som huskurance förespråkar. Att knacka på hos grannar när det förekommer våld kan vara riskfyllt. Det är svårt att veta innan vad som kommer att hända. Polisens Brott i nära relation och Åklagarmyndigheten uppger att de bedömer att Trygghetsjouren skulle vara ett säkrare alternativ för grannar vid oro för våld i nära relation. Likaså är det bra om det finns uppgifter i trappuppgångar kring vem man skulle kontakta om man är utsatt.

Polisen är positiva till att medverka i utbildning av hyresvärdarnas personal. Båda myndigheterna framhåller att en satsning på ett utvecklat arbete kan förväntas medföra ett ökat antal polisanmälningar och behov av stödinsatser.

Utvärdering av Huskurance

Huskurance har införts av flera bostadsföretag, bland annat i Nacka. Där har en utvärdering genomförts finansierad av Brottsförebyggande rådet - *Huskurance: Ett förebyggande projekt mot våld i nära relationer i Nacka lokalpolisområde, Adam Jonsson, FoU Södertörns skriftserie nr 162/18.*

Av rapporten framgår att en kommunal satsning på Huskurance bör föregås av en formell och väl förankrad ansvarsfördelning mellan polis, socialtjänst och bostadsbolag. Implementeringen bör vidare beakta de psykologiska mekanismer som påverkar människors civilkurage i nödsituationer och att det finns olika utmaningar med införandet i olika typer av bostadsområden med varierande social kontroll. I rapporten framhålls att respektive organisation bör rusta inför en potentiell ökad anmälningsbenägenhet och ett ökat antal våldsutsatta och vittnen i behov av stöd.

Utveckling av förvaltningens insatser

Sedan kvinnofridsprogrammet antogs av kommunfullmäktige för 20 år sedan har arbetet utvecklats både avseende verksamheter, insatser och antalet sökanden. Det finns idag kommunala skyddade boenden, rådgivnings- och samtalsinsatser och en särskild utbildningsverksamhet. Kunskapen om våld i nära relation har ökat i hela samhället. Ett flertal idéburna organisationer bedriver också ett omfattande arbete och kommunen har en nära samverkan med dessa liksom med andra myndigheter. Arbetet har medfört att antalet som söker sig till verksamheterna och får hjälp har ökat betydligt, cirka 350 aktualiserades 2018 och cirka 1 100 vuxna sökte hjälp inom förvaltningens öppna verksamheter.

Antalet barn som aktualiseras för misstänkt barnmisshandel har tredubblats och uppgick år 2018 till drygt 700 barn. Antalet barn som upplever eller bevittnar våld i familjen uppmärksammas på ett helt annat sätt idag, drygt 1 300 barn under 2018. Fokus i arbetet har varit direkta insatser riktat i första hand till de som är utsatta och i viss mån till våldsutövarna. Förvaltningen ser därför mycket positivt på att det utvecklas ett mer aktivt förebyggande arbete.

Förvaltningens överväganden

Arbetsmarknad- och socialförvaltningen instämmer med problembeskrivningen i motionen och ser positivt på att det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer uppmärksammas. Förvaltningen har utifrån dialog med MKB, polis och Åklagarmyndigheten gjort en bedömning av motionens yrkande.

Mot bakgrund av den utvärdering som gjorts av Huskurage i Nacka bedömer förvaltningen införandet av Huskurage som resurskrävande. Det är gratis för ett bostadsföretag att anta Huskurages policy och det går att t ex sätta upp information i trappuppgången. För att metoden ska få effekt visar dock utvärderingen på att det krävs betydligt mer. Ett kontinuerligt uppföljningsarbete med löpande information till såväl boende som till personal hos hyresvärderna. Rapporten visar på att det krävs personalresurser från kommun, bostadsbolag och polis samt en planeringsprocess för att huskurage ska ge effekt. Dessutom bör en beredskap finnas i kommunen för ett ökat antal sökanden och anmälningar avseende utsatta barn.

Förvaltningens samlade bedömning är att stärkt samverkan utifrån befintligt trygghetsarbete ger bättre kontinuitet och kvalité än införandet av huskurage. Förvaltningen bedömer att MKB:s trygghetsjour, förvaltningens verksamheter och polis tillsammans kan utveckla befintligt arbete och exempelvis genomföra utbildningsinsatser för områdespersonal kring våld i nära relation.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens bedömning är därmed att motionen ska anses vara besvarad.

Ansvariga

Jonas Magnusson Enhetschef
Katarina Lindeberg Avdelningschef
Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef